

Čo s prebytkami?

Naši potravinári riešia okrem nedostatku zamestnancov a potreby legislatívnych zmien aj problém prebytkov. Po zatvorení reštaurácií, krčiem a ďalších podnikov sa boria s touto otázkou najmä výrobcovia piva. Slovenskí mliekari tento problém zatiaľ nemajú, pozorne však sledujú dianie v Európe. V rámci európskej dvadsaťosmičky už dochádza aj k dobrovoľnému obmedzovaniu produkcie surového kravského mlieka.

Zo slovenských pivovarov putuje približne 70 % výroby do obchodov, zvyšných 30 % skonzumujú ľudia v stravovacích zariadeniach, krčmách a puboch. Najväčšie pivovary na Slovensku, ktoré vyprodukujú milióny hektolitrov piva ročne, hľadajú možnosti, čo urobiť s pivom, ktoré sa už do slovenských krčiem nedostalo. *„Prebytky piva určite budú, zatiaľ však nevieme, čo s nimi. Naše pivovary chceli z nadbytočného piva vyrábať dezinfekciu, ktorú by darovali do nemocníc a iných zariadení. To však, bohužiaľ, najmä pre nízky obsah alkoholu v pive nie je možné. Alternatívou tiež bolo vyrábať z prebytočného piva pivovicu. Tento variant je však rovnako otáznym, pretože v takomto prípade výrobca platí vysokú spotrebnú daň,“* objasňuje situáciu Jana Shepperd, prezidentka Slovenského združenia výrobcov piva a sladu.

Mnohé prevádzky otvorili okienka, cez ktoré ponúkajú pivo svojim verným zákazníkom. Podnikavé bary a krčmy spôsob aspoň nejakého odbytu našli. Jana Shepperd však prízvukuje, že problém nadbytočného piva bude nutné vyriešiť, pretože nikto nechce platiť spotrebnú daň na niečo, čo nakoniec skončí v kanáli.

Slovenské združenie výrobcov piva a sladu rozbieha iniciatívu na podporu slovenských krčiem a pubov. Projekt Podpor svoj pub sa naplno rozbehne po veľkonočných sviatkoch.

Slovenskí mliekari aktuálne spracúvajú celú slovenskú produkciu, prebytky suroviny u nás zatiaľ nehrozia. Veľké nadbytky sa však kumulujú v krajinách západnej Európy. Štáty ako Holandsko, Írsko,

Nemecko či Dánsko dosahovali viacnásobnú nadprodukciu, ako vlastnú spotrebu a značne exportovali mimo EÚ. V týchto krajinách už dochádza aj k dobrovoľnému obmedzovaniu produkcie surového kravského mlieka. *„Tieto prebytky teraz zostávajú v Európe a vytvárajú veľký tlak na trhu. Nezdá sa, že by Európska komisia bola ochotná aktivovať trhové nástroje ako sú trhové skladovanie a intervenčné nákupy. Nechceme dopustiť, aby mala aktuálna situácia dopad aj na cenu, bola by to čistá katastrofa,“* zdôrazňuje Stanislav Voskár, prezident Slovenského mliekarenského zväzu.

Naši spracovatelia mlieka aktuálne hľadajú možnosti, ako túto situáciu zlepšiť. Dôležitým nástrojom by malo byť aktivovanie nákupu sušeného odstredeného mlieka do štátnych hmotných rezerv. *„Tým by sa vytvorila aj dostatočná bezpečnostná zásoba v rámci potravinového koša v štátnych hmotných rezervách,“* dodáva Stanislav Voskár.